

Història de Catalunya

Primeres lectures

per Ferran Soldevila

Il·lustracions de
Josep Vinyals

Preu: 4 pessetes

24360

és el número del telè-
fon instal·lat fa poc
en l'administració d'

EN PATUFET

Cardenal Casanyes, 4

per a la

LLIBRERIA

que s'inaugurarà el
dia 12 del mes que
som, en la qual
trobareu tots els lli-
bres catalans per a
infants i joventut i
també un bon assortit
de llibres castellans,
francesos i anglesos

Alexandre Galí

Lliçons de llenguatge, 1.er grau

1.ª part 1'75 ptes.

2.ª part 1'75 »

Llibre del Mestre 2'00 »

ESTEBE RIERA

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pu de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9111.
CAMP DE MALLORCA 307 i 308.
PORTAL DEL ÀNGEL, 18

BARCELONA

ESTEBE RIERA

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Domicili social: Arcs, 1, pral. - Barcelona - Telèfon 18862

SUMARI

	<u>Pàgs.</u>		<u>Pàgs.</u>
Missatge als catalans absents de la		hom.	449
pàtria	445	Desviacions en els conceptes de	
Joan Ruiz i Porta	447	llengua i de pàtria	451
Hom diu que el sol surt per a tot-		Noves.	456

MISSATGE ALS CATALANS ABSENTS DE LA PÀTRIA

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana vol dir una vegada més, per mitjà d'aquesta salutació anual, com estima la vostra cooperació a la seva obra i com desitja i espera que segueixi essent viva com és la vostra fe en els destins de Catalunya.

La nostra Pàtria travessa actualment uns moments difícils, uns moments de confusió i de lluites. En moltes avinenteses el seny característic de la nostra raça sembla enterbolir-se, i no tothom té la visió prou clara de la responsabilitat que contraïem davant de tots els pobles lliures que ens esguarden amb curiositat.

D'altra part, aquella ombra d'autonomia que tan a contracor ens reconegué el Parlament de Madrid, a canvi de la República Catalana que proclamà l'inoblidable Francesc Macià, i de l'Es-

tatut de Catalunya que plebiscità el nostre poble, comença ja a fer aigües amb continuats regateigs, dels quals no és arriscat pronosticar-ne una mala fi si no sobrevé una reacció d'energies salvadores, no precisament amb mires a tal o qual conflicte parcial d'adaptació, sinó a la integritat dels nostres drets nacionals.

Us diem tot això, no pas per descoratjar-vos, ans al contrari, per tal que us doneu compte de la necessitat que hi ha que la nostra Associació, situada al marge de la política menuda, orientada solament amb mires a la grandesa de la nostra Pàtria, treballi amb fe i entusiasme per mantenir ben viva la flama del patriotisme, que és l'única que pot purificar el nostre ambient d'insanes passions i febleses.

La nostra Associació està plenament convençuda que Catalunya serà novament mestressa dels seus destins el dia que la Llengua Catalana tingui plena sobirania; el dia que la Llengua nostra sigui Senyora i Majora.

És per això que la Protectora, en aquests moments que Catalunya pot prendre una nova fesomia, treballa intensament per tal que en tots els indrets on ressona la nostra llengua Gloriosa, tots els catalans vulguin tenir a honor màxim cooperar a la seva divulgació i enaltiment.

Cal insistir un dia i un altre dia, que la tasca que hom realitzi dins les escoles serà d'una eficàcia màxima per a l'esdevenidor de Catalunya, esdevenidor que no cal dir com el volem esplendorós.

L'any passat els catalans vàrem celebrar el Centenari de la Renaixença, i cal convenir que la commemoració gairebé en tots sentits va revestir gran dignitat. Tot aquell caliu, totes aquelles promences fetes pels bons catalans de voler ésser cooperadors a l'obra de donar el màxim relleu possible a la tasca feta, i de voler contribuir a mesura de llurs mitjans a l'eixamplament de la cultura catalana cal que no restin en paraules vanes.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana espera encara de vosaltres que intensifiqueu la propaganda; espera que a tots els catalans que viuen allunyats de la Pàtria, els fareu veure la necessitat i el deure que tenen de cooperar a l'obra de la nostra Associació que avantposa a tot, el nom sagrat de Catalunya.

Nosaltres des d'ací us prometem que no abandonarem la feina honrosíssima de treballar amb fe i entusiasme convençuts que així no fem altra cosa que exterioritzar la joia que tenim d'haver nascut en aquest tros de terra que és la nostra Pàtria: Catalunya.

Germans i consocis de les terres americanes: Salut. Trebal·leu per la nostra Associació, planter dels catalans que el dia de demà podran veure la nostra Pàtria lliure.

Barcelona, maig del 1934. — El President, *M. Folguera i Duran*.

JOAN RUIZ I PORTA

La nostra Associació ha perdut amb la mort de Joan Ruiz i Porta, un dels que més permanentment i entusiasta han treballat per la Protectora i per les finalitats culturals i patriòtiques.

Poc havia parlat amb aquest gran català amic; però recordaré sempre la impressió de serenitat i de joia, unides a la passió i a la fermesa de conviccions que el seu parlar produïa.

Ruiz i Porta era tot un català i tot un caràcter. Recordo un moment que tots dos vèiem desfer la nostra obra. Jo em planyia, novell com era en la lluita; ell em deia. Cal tenir confiança; això que ara passa és un episodi de la lluita que ha de sostenir Catalunya per assolir la seva llibertat; però creieu-me, em digué l'amic Porta, això passarà, passarem també nosal-

tres, però Catalunya, la nostra terra, viurà sempre. Cal vèncer aquests defalliments; cal afermar les conviccions». I això m'ho deia en un temps difícil per a ell i per a les coses de la terra.

«Cal treballar sempre; cal intensificar la nostra cultura, cal conèixer la nostra terra i la seva història i estimar la nostra llengua»; foren les seves darreres paraules d'aquella conversa. Després estiguérem llarg temps sense veure'ns. Fou, fa poc, que novament ens trobàrem a la Protectora, malalt ja de la greu malaltia que li ha produït la mort. Però malgrat la malaltia, el seu optimisme era ferm, i en veure'ns, tornàrem a parlar d'aquells ideals per l'assoliment dels quals treballàvem, i les seves paraules foren d'esperança en Catalunya i en el seu esdevenidor.

Cal recordar l'amic que ha mort, i recordar sempre, i, potser ara més que mai, la seva fe, la seva serenitat; la seva fe en els ideals de Catalunya; la seva serenitat enfront de les dificultats de tota mena. Serà la millor manera d'honorar la memòria d'aquest català i amic que havem perdut.

J. PARUNELLA

A V Í S

Hom prega a qui posseeixi els números 2, 3, 4, 5 i 11 del nostre Butlletí sense un especial interès a guardar-los, que els faciliti a aquesta Administració.

HOM DIU QUE EL SOL SURT PER A TOTHOM

Ha passat ja el nostre hivern, amb els seus freds vius, forts vents, i pluges persistents, i aquest any àdhuc amb la seva neu. Som ja a la primavera, i els rossinyols ja han vingut, i les orenetes es preparen per emprendre el retorn anyal, a les seves llars catalanes.

Les escoles no trigaran dos mesos a ésser tancades, i els infants, com els ocells, emprendran la volada. I els infants benestants, els que viuen en llars més o menys luxoses, però gairebé sempre assolellades i airejades, es preparen també per passar l'estiu de la manera més escaient i agradable, que ha de enfortir-los per a passar una bona tardor i un bon hivern.

I jo, que sempre he estat innocent, em pregunto, en veure tanta preparació. És cert que el sol surt per a tothom?

Sí, Déu ha fet bé les coses; però els homes les han espatllades tant, que bé podem dir, que, si el sol surt per a tothom, no tothom s'aprofita dels seus raigs.

Sortosament ja fa temps que les coses van canviant, i així veiem que els nostres ajuntaments, especialment el de la nostra ciutat, el qual ho fa meravellosament ara i sempre, i també un nombre considerable de benemèrites entitats, entre les quals cal esmentar la nostra Protectora de l'Ensenyança Catalana, organitzen cada estiu les seves colònies escolars; llàstima que solament tinguin un mes de durada, quan a un infant li fan falta almenys tres mesos, per retornar a ciutat més o menys enfortit, per a poder resistir l'estada hivernenca a la seva llar.

I jo, que tant sé del dolor dels infants pobres, com ho sabem aquells companys que cada any fem la revisió dels centenars d'alumnes de les escoles catalanes, i a vegades havem d'aban-

donar la nostra revisió amb un gest d'impotència i les llàgrimes als ulls, sento grat que la Protectora en trameti tants com pugui a Colònies d'estiu, ja que no pot ésser a colònies permanents, per tal de portar els infants dissortats al sol, ja que el sol no pot anar a ells.

S'ha dit per persones de la major bona fe i bondat, que les institucions de cultura no han de practicar la beneficència, talment com si la cultura de la intelligència estigués renyida amb la cultura del cos.

Però, digueu-me bons amics: ¿què en trauríem de receptar un bon règim alimentari a malalts que no tenen salut ni estòmac bo per a resistir-lo i pair-lo? Si jo fos home ric, no hi hauria entorn meu cap infant que patís.

Si jo fos home ric, seria el goig més pur de la meva vida, donar a un infant pobre, la joia del bon aire, del bon vent i la bona aigua, fresca i regalada, i del bon sol que deixa sempre la pell curtida, i els músculs forts i el cap despert.

I si no fos prou ric per a ésser jo sol padrí d'un infant, amb un donatiu fet sobtadament, voldria tornar-me infant altra vegada, i tenir la meva guardiola, en la qual cada mes posaria aquella quantitat que al cap d'un any integrés aquella que poden importar les despeses d'enviar almenys un mes a colònies d'estiu. un pobre infant, per tal que ell gaudís de les excellències del bon aire, de la bona aigua i del bon sol, dels quals jo i els meus fills i familiars gaudirem tot l'estiu.

I faria amb això, una obra de pàtria i de pau. Perquè si avui la pau social és un mite, és perquè els infants creixen amb l'odi al cor, en veure que ells no gaudeixen com els altres.

Jo vull, doncs, amics que em llegiu, fer-vos un prec.

Mentre l'establiment d'una colònia escolar permanent no és encara possible, fem tan nombroses com puguem les colònies d'estiu, que agermanen dues coses fins ara renyides: la cultura de la intelligència i la cultura del cos.

Protegim la llengua catalana, però donem a aquells que l'aprenen, bella salut per a propagar-la i estimar-la.

I fem que d'aquest sol, que surt per a tothom, tothom en pugui gaudir.

I jo us prometo que passareu un bon estiu, voltats d'aquells que tant estimeu, I quan us ajeieu al peu d'un arbre, cap al tard, de cara a la mar, el sol, us enviarà el raig més acaronador, perquè us besí la mà, mentre les fulles de l'arbre que us servirà de dosser, cauran damunt vostre com pluja de flors.

DR. JOSEP Mª PETIT I FREIXAS

DESVIACIONS EN ELS CONCEPTES DE LLENGUA I DE PÀTRIA

I

L'inici de la segona centúria de la Renaixença ens ha portat a meditar conscienciosament sobre el camí fet pel catalanisme i el que encara resta per fer. Constatem, d'una banda, com el sentiment patriòtic s'ha estès considerablement i com l'actuació de diverses generacions ha cristallitzat en guanys culturals i polítics. D'altra banda, però, cal aclarir unes desviacions actuals, que comporten perills gravíssims. Dues són aquestes errors o desviacions que intentem de rectificar amb les presents ratlles: 1ra, la concepció de la nostra Pàtria com a formada únicament pel territori de l'actual Generalitat, és a dir, la seva reducció a una de les regions que la integren, fruit d'un afebliment de consciència nacional; 2^a, la concepció que dóna a la nostra Pàtria una extensió excessiva, que no ha tingut mai, provinent d'una confusió de catalanisme amb occitanisme.

II

La nostra Pàtria, per a nosaltres, és el territori on es parla la llengua catalana. Comprèn, doncs, de les Corberes a l'Horta d'Oriola i de les comarques orientals d'Aragó a la Mediterrània. Composta de quatre grans regions — Principat, València, Balears i Rosselló — cadascuna amb interessants característiques pròpies, cal conservar en tots els ordres llur personalitat, que ens dóna una tan gran riquesa d'aspectes. No existeix cap perill — ni cap desig — d'absorció d'una regió per les altres. Fóra contradictori a la tradició històrica i a l'esperit liberal del nostre poble. Respectuosos amb aquesta diversitat, ens cal, també, adquirir plena consciència de la nostra unitat i enfortir-la convenientment, sobretot en l'aspecte cultural. Unitat no vol dir pas submissió d'uns a altres ni uniformació externa; unitat vol dir creació d'uns ideals comuns i la joia de posseir una cultura que tots anomenem nostra. Allà on aquesta unitat ha de manifestar-se amb més energia és davant els altres països; en el contrast entre nacional i estranger és on més hem d'enfortir el sentiment de pàtria, per damunt de les diferències regionals. I no exposem, amb aquestes paraules, cap teoria nova; elles responen a la concepció tradicional i ortodoxa del catalanisme conscient. Això no significa, és clar, que vulguem tancar el pas a cap aspecte possible d'expansió catalana que es pogués plantejar oportunament i que fos viable.

III

De les dues errors que combatem, la primera, que limita la nostra pàtria al territori de les quatre ex-províncies, és, sens dubte, la més estesa i inveterada. Les manifestacions de consciència nacional durant l'Edat Mitjana (el cronista Muntaner i el rei Pere III en són alts exponents) responen al sentiment integral de pàtria. L'afebliment i la desaparició del sentiment

d'unitat coincideix amb els temps de decadència, i no cal dir que la nació que ens governa des de fora, ha procurat — i procura encara —, per tots els mitjans, de fomentar i accentuar la divergència entre els països catalans. Sortosament, de mica en mica, la Renaixença restaura el vell esperit de totalitat. Molt ha estat el camí fet, però cal reconèixer que encara no hem arribat a la plena consciència col·lectiva. El fruit millor de la commemoració del Centenari de la Renaixença ha d'ésser l'extirpació de tot allò que s'oposi a la consecució immediata d'aquest ideal. I creiem, sincerament, que la segona desviació a què hem alludit — tot i ésser filla d'una noble i fervent intenció patriòtica —, constitueix un obstacle gravíssim per a aquest assoliment.

IV

En la qüestió occitanista trobem avui, entre nosaltres, una fluctuació de conceptes: unes vegades Occitània és la suma de diverses regions que formen una nacionalitat única (com ja definia Josep Aladern a començaments de segle); altres vegades Occitània és un compost de nacionalitats amb personalitat pròpia que formen vagament una «supernació».

Dins les dues concepcions indicades es troba força estesa l'opinió que tots els territoris compresos del Llemosí al sud de València, i dels Alps a l'Atlàntic, parlen una sola llengua amb diversos matisos o dialectes, els quals — suposen — són poc divergents. Això porta, naturalment, a la conclusió que dintre el gran marc de la pretesa llengua occitànica es troben en un mateix peu d'igualtat el valencià i el català, el llemosí i el provençal, el gascó i el mallorquí, etc.

Caldria reflexionar bé sobre el perill que enclou per a la consciència de la unitat de la llengua allò que de primer antuvi podria semblar tot el contrari: en comptes d'eixamplar-se l'àrea geogràfica del nostre idioma, com algú creuria, el català

queda diluït en aquesta superior unitat lingüística i esbocinat en altres llengües o dialectes; l'occitanisme, concebut així, tendeix, per via indirecta, a contraposar a la llengua catalana una *llengua valenciana* i una *llengua mallorquina*, amb la mateixa raó que hi hauria per a l'existència d'una *llengua menorquina* o *lleidatana* o *castellonenca*, etc.

Altrament, hi ha una raó científica que s'oposa a aquestes teories occitanistes. Avui la lingüística afirma que el català i la llengua d'oc — coneguda per tots els romanistes amb el nom de provençal — són dues llengües diferents, constitueixen dos grups lingüístics a part, malgrat les semblances de diversa índole que hom hi pugui trobar, les quals no són més grans que les que hi ha entre el castellà i el portuguès. Alguna de les varietats del provençal és, certament, de fàcil comprensió per a un català mitjanament il·lustrat, però això no vol dir pas identitat de llengua. A ningú no se li acudirà de dir que el català i l'italià formen part d'una mateixa unitat lingüística pel sol fet que un públic català pugui seguir amb relativa facilitat una representació teatral en italià, llengua fàcil si hom la compara amb algun dels parlars occitans, com l'auvernès o el gascó, només comprensibles al qui s'ha dedicat especialment a llur estudi.

Per a la comparació de dues llengües hem de tenir especialment en compte l'època dels textos comparats i els dialectes a què pertanyen. Cal referir-se, naturalment, als temps actuals, i els termes de comparació no han d'ésser els dialectes fronterers, ans aquells que han cristallitzat en llengües literàries (dos escriptors la llengua dels quals pot servir a aquest objecte, serien Mistral i Verdaguer). Si comparéssim textos catalans primitius amb els provençals coetanis, ens trobaríem en el cas de semblances que tots ells presenten també amb els d'altres llengües romàniques. Cal prescindir de la poesia trobadoresca catalana, que empra exclusivament el provençal — com els tro-

badors italians adopten també el provençal, com Alfons X de Castella escriu en gallec, i com vells escriptors d'Anglaterra usen el francès—, i de molts poetes catalans dels segles XIV i XV, àdhuc alguns textos en prosa que contenen abundosos provençalismes, fet comparable a la influència lingüística castellana damunt els nostres escriptors de la decadència.

Aquesta posició nostra no ens priva d'apreciar en tota llur valor els forts motius (veïnatge, parallelisme de les renaixences occitana i catalana, actual cordialitat entre les seleccions dels dos països) per a estudiar amb interès la llengua, la literatura i la història de les terres occitanes (Gascunya, Llemosí, Auvèrnia, Llenguadoc i Provença) i per a intensificar l'intercanvi entre uns i altres (en els ordres literari, artístic i altres aspectes culturals), que més que mai ara convé d'estimular. D'una manera especial volem expressar la nostra simpatia als conreadors de les arts, les lletres i les ciències de les terres occitanes que han manifestat llur afectuós interès per la nostra terra i la seva cultura.

V

Insistim sobre la transcendència que tenen, en els moments actuals, els confusionismes i les vacil·lacions en el concepte de Pàtria.

Recordem l'afebliment que va comportar-nos l'ús del nom d'Aragó per a designar la confederació catalano-aragonesa; a l'estranger la confederació era coneguda amb el nom de «regne d'Aragó», i el nom de Catalunya perdia injustament valor internacional precisament d'ençà que la integració nacional s'acomplia amb les conquestes de Ramon Berenguer IV i Jaume I. Avui hi hauria un perill similar si les terres de llengua catalana es consideraven incloses sota la denominació d'Occitània.

Recordem, per altra banda, com les vacil·lacions ortogràfiques i gramaticals van retardar, durant el segle passat, la con-

creció de la nostra llengua literària i han dificultat notòriament la seva expansió actual. Cal evitar, doncs, que unes vacil·lacions semblants en el concepte de Pàtria vinguessin ara a pertorbar i retardar en el nostre poble la consolidació d'una plena consciència nacional.

Barcelona, maig del 1934.

POMPEU FABRA, R. D'ALÒS-MONER, R. ARAMON I SERRA, PERE COROMINAS, JOAN COROMINAS, FRANCESC MARTORELL, J. MAS-SÓ-TORRENTS, MANUEL DE MONTOLIU, L. NICOLAU D'OLWER, MARÇAL OLIVAR, A. ROVIRA I VIRGILI, JORDI RUBIÓ, PAU VILA.

NOVES

COMISSIONS DELEGADES

El Consell Directiu ha aprovat durant aquest dos mesos la constitució de la Comissió Delegada d'Olot i la renovació de càrrecs d'un bon nombre d'altres, les quals queden formades com segueix:

Olot: President, Joaquim Casabó; Tresorer, Ramon Calm, i Secretari, Josep Monteis.

Sant Cugat del Vallès: President, Albert Tries; Vice-president, Domènec Rodó; Tresorer, Antoni M.ª Rifà; Secretari, Jacint Calopa; Vocal-Bibliotecari, Francesc Farell; Vocal segon, Maria Solà; Vocal tercer, Pere Pahissa; Vocal quart, Miquel Rodó i Vocal cinquè, Isidre Rifà.

Manresa: President, Joan Solemou; Tresorer, Antoni Costa; Secretari, Ramon Bosquet; Vocals, Joaquim M. Cecchini, Joan Santmartí i Carles Ribas.

Borges Blanques: President, Melitó Caelles; Tresorer, Gabriel Bardia; Vocals, Víctor Martí i Emili Aldomà; Secretari, Josep Melons.

Sant Andreu: President, Josep Cararac; Tresorer, Josep Prats; Vocals, Josep Mustic, Pere Cabanes i Salvador Vellbé; Secretari, Manuel Tolosà-Surroca.

Sabadell: President, Angel Graner i Mas; Vice-president, Josep Barceló; Vocals, Alfons Altayó, Jaume Torrella, Simó Cordonet i Fermí Abad i Ribera; Secretari, Miquel Crusafont.

Mataró: President, Francesc Borrull; Tresorer, Josep Layret; Vocals, Joan Ballescà i Florentí Serra; Secretari, Jaume Castellví.

Castellar del Vallès: President, Josep Batlle i Pinyol; Tresorer, Jaume Pascuet y Secretari, Lluís Montagut.

Sant Feliu del Llobregat: President, Josep Pibernat; Tresorer, Llorenç Ximenis; Vocals, Jaume Mulà, Ramon Ferrer i Antoni Jorba; Secretari, Isidre Sicart.

La Comissió Delegada de Reus ha informat al Consell Directiu que ha organitzat un curs de català per mitjà de l'estació local de Ràdio, a càrrec del senyor J. Mates.

La Comissió Delegada de Tordera, de recent constitució, ha celebrat el primer concurs local de Lectura catalana, en el qual van prendre part gran nombre d'infants. El Consell va concedir els llibres de premis. En representació seva va assistir a l'acte el senyor Antoni Jaume.

D'acord amb les peticions formulades per les delegacions d'Igualada i Sant Feliu de Guíxols, el Consell Directiu va concedir, amb motiu de la passada Festa del Llibre, lots de llibres per a les escoles de les dues poblacions esmentades.

Així mateix el Consell Directiu ha acordat concedir els llibres que la Comissió Delegada d'Ulldecona necessiti per a premiar els alumnes que prenguin part al Concurs de Lectura i Escriptura catalanes que organitza.

Organitzats per la Comissió Delegada i el «Centre Excursionista Mar i Muntanya», han començat a Sant Feliu de Guíxols dos cursos de Català a càrrec dels consocis senyors Eudald Cases i Francesc Callicó.

La Comissió Delegada de Gràcia ha celebrat el Concurs Escolar de Lectura i Escriptura que tenien anunciat. Hi van prendre part més de cinc-cents infants. A la festa de repartiment de premis hi assistí en representació del Consell el senyor Tomàs Roig i Llop, de la Comissió de Foment.

Organitzat per l'Ajuntament de Caldes de Montbui i amb la col·laboració de la Comissió Delegada de la nostra Associació, ha estat celebrat un curs escolar de Lectura i Escriptura. Van formar part del jurat en presentació de la «Protectora» els professors senyors Joan B. Cortès i Antoni Jaume.

També a Esplugues del Llobregat, i organitzat per la nostra delegació, s'ha efectuat un concurs de Lectura i Escriptura. Hi van prendre part totes les escoles de la població. En representació del Consell va presidir el Jurat el professor Sr. Josep Roc. A l'acte del repartiment de premis, ultra el mateix senyor Josep Roc van prendre-hi part els senyors Tomàs Roig i Llop i F. Grau i Ros, membres de la Comissió de Foment de la «Protectora».

Amb la cooperació de la Comissió Delegada de Vic, l'entitat «Catalunya Vella», de Vic, ha organitzat un curset d'Història de Catalunya a càrrec del professor senyor Francesc Martorell, Vice-president de la «Protectora».

La importància del curs de Gramàtica Catalana que manté la Comissió Delegada de la nostra Associació a Horta, Guinardó i Santa Eulàlia, ha merescut l'ajuda econòmica del Consell de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

COMISSIÓ TÈCNICA

A proposta d'aquesta Comissió, el Consell Directiu ha acordat cursar a la Generalitat de Catalunya, Patronat Escolar de l'Ajuntament de Barcelona, i Consell de 1ª Ensenyança, les comunicacions proposades per diferents consocis en el Consell General referent a l'ingrés al Magisteri oficial, a la provisió de les places vacants a Catalunya, a l'ingrés a les escoles d'assaig, a l'ensenyament de les matèries relacionades més d'a prop amb la personalitat de la nostra terra, a la creació d'un Seminari de Filologia i a l'ampliació de les Biblioteques Populars de Lleida i Tortosa.

Vista la sollicitud presentada per l'Ajuntament de Sant Just Desvern, el Consell acordà augmentar la subvenció que se li concedia per a les seves escoles municipals.

El Consell acordà també, amb caràcter provisional, ratificar la subvenció que concedia a l'escola catalana de noies «Santa Eulàlia», de Barcelona, fins que l'Assessoria Tècnica doni el seu informe.

Coneguda la tasca que realitzen els mestres de les escoles del Tribunal Tutelar de Menors de Palausolitar, Escola Nacional de Vilallonga, Escola Nacional de Noies de Vilanova i Geltrú, l'Institut de Segon Ensenyament de la Seu d'Urgell, Escoles de la Colònia de Santa Maria de Ripoll i del Patronat Domènec, el Consell acordà concedir-los els llibres que sollicitaven per a la Biblioteca de l'Escola.

ESCOLES

El Consell Directiu acordà accedir a les peticions que li havia formulat el Patronat de l'Escola Catalana «Mossèn Cinto», les quals poden resumir-se com segueix:

Suspendre el retorn de la quantitat mensual establerta en el contracte del préstec que li féu la nostra Associació, fins els primers de l'any vinent.

I ajudar a les despeses de les Festes del Trentenari de l'Escola i concedir-los un lot de llibres per a premis.

En representació del Consell Directiu, el professor senyor Manuel Tolosà assistí a l'acte inaugural de les Escoles de l'Agrupació d'Esquerra Republicana del Poble Nou. Una petició de subvenció d'aquestes escoles passa a estudi de la Comissió Tècnica.

El Consell Directiu ha correspost a una comunicació de Solsona en la qual hom es referia a l'ensenyament en aquella ciutat, i a una altra d'Andorra en la qual es suggereix la conveniència d'una nova intervenció de la «Protectora» en l'aspecte escolar d'aquelles terres germanes.

COMISSIÓ D'HIGIENE ESCOLAR

A càrrec dels membres d'aquesta Comissió Drs. Pere Babot, J. M. Petit i Freixes i Jaume Vallespí, han estat continuades les revisions dels infants de les escoles catalanes per tal de confeccionar el fitxer mèdico-escolar de la nostra Associació.

Els visitats darrerament corresponen a l'Escola de Nois de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Escola Catalana de Nois de Manuel Ribas i Escola Catalana de Noies «Santa Eulàlia», de Barcelona.

COMISSIÓ EDITORIAL

Llegit el projecte de contracte amb els autors de les nostres publicacions, la Comissió Editorial ha acordat nomenar una ponència formada pels senyors Galf, Martorell (F.) i López Picó perquè en facin la redacció definitiva.

La Generalitat de Catalunya ha autoritzat a la Comissió Editorial de la nostra Associació perquè pugui editar, sota la seva responsabilitat, els llibres de lectura publicats per la Mancomunitat de Catalunya.

COMISSIÓ DE FOMENT

En les sessions celebrades per aquesta Comissió, foren presos els següents acords:

Assenyalar el dia 3 de juny per a celebrar la «XI Festa d'infants i de flors» i demanar la col·laboració de les entitats catalanistes de Barcelona per a organitzar-la.

Proposar l'establiment de la «Diada de la Protectora» amb caràcter nacional.

Començar una enquesta prop de les personalitats catalanistes que encara no són socis de la «Protectora».

Cooperar a la campanya de catalanització de la Guia Telefònica.

Reunir a Poblet, a la primera oportunitat, els representants de les delegades tarragonines.

Enviar un representant a l'Aplec que les entitats excursionistes de les comarques tarragonines celebraran a Vallespinosa.

ACORDS

El Consell Directiu ha pres els següents acords:

a) Felicitar els senyors J. M. Puig i Cadafalc i J. Massó i Torrents amb motiu d'haver estat elegits Doctors «Honoris Causa» de la nostra Universitat.

b) Nomenar el senyor Josep Albagés representant de la Protectora a la Comissió Organitzadora de l'Escola d'Estiu.

c) Nomenar el Conseller senyor Josep Mestre i Mitjans representant de la Protectora al Consell de la M. A. P. A.

DONATIU

La senyora Teresa Armengol de Gambús ha lliurat a la nostra Associació dues-centes cinquanta pessetes en tribut a la memòria de la seva tia, la malaguanyada poetessa Agnès Armengol, que tanta devoció havia demostrat a l'obra de la Protectora.

CONDOLS

El Consell ha comunicat el seu condol als socis senyors J. Llimona, J. M. Batista i Roca, Lluís Duran i Ventosa, Ciriac Bonet, Daniel Cardona, Alfons Maseras i Arnau Ors, per la mort de familiars. També a la família dels desapareguts consocis M. Vall i Perdigó i Josep Nunell. (E. P. R.)

Biblioteca
de Catalunya

Llibre de la Natura

per SALVADOR MALUQUER i ANTONI PARRAMON

Preu: 3

Reg. _____

Sig. _____

Lliçons d'Aritmètica

volums III i IV

per MARIA ESTEVE LLACH i CONCEPCIÓ VANDELLÓS

Preu: 2 ptes. cada un

Motors hidràulics

per JOAN ROSICH, enginyer

Preu: 5 pessetes

Biografia de Francesc Flos i Calcat

per JOSEP PARUNELLA

Preu: 1 pesseta

ALGUNES PUBLICACIONS ESCOLARS DE L'EDITORIAL BARCINO

(Portaferrissa, 17 - Barcelona)

	Ptes.
CRUSAT: Curs d'Aritmètica general i aplicada. Primera part	5'00
KÖHNEL: Resum de Comptabilitat	1'00
VILA: Resum de Geografia de Catalunya. 5 volums	7'00
MARVÀ: Curs pràctic de Gramàtica Catalana	7'00
FABRA: La Conjugació dels verbs en català.	1'00
MARVÀ: Exercicis de Gramàtica Catalana. 6 volums: I, <i>Ortografia</i> ; II, <i>Morfologia</i> ; III-IV, <i>Sintaxi</i> ; V, <i>Prosòdia</i> ; VI, <i>Formació de</i> <i>paraules</i> . (Preu de cada volum: 1 pta.)	6'00
MARVÀ: Clau dels Exercicis de Gramàtica Catalana	1'50
FABRA: Diccionari Ortogràfic abreujat	1'50
JORDANA: Correspondència familiar i de societat	2'50
JORDANA: Com s'han d'escriure les cartes comercials	2'50
NICOLAU D'OLWER: Resum de Literatura Catalana	2'50
LLEONART: Manual d'Història de la Cultura	2'50
Les cent millors poesies líriques de la Llengua Catalana	3'50

Cada dia la Ràdio Associació de Catalunya
radia la següent pregunta:

***- Ja sou de l'Associació Protectora de
l'Ensenyança Catalana?... (Arcs, 1, pral.)***

a la qual atenció nosaltres corresponem
fent la següent recomanació:

***Feu-vos socis de la Ràdio Associació
de Catalunya! (Rambla dels Estudis, 8, 1.ª)***

Maria A. Pascual

Lectures d'infants, I	preu 2'50 ptes.
Lectures d'infants, II	» 3'00 »

EN PREMSA

Lectures d'infants, III